

SVET EVROPE

ODBOR MINISTROV

Resolucija ResCMN(2006)6

o izvajanju Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin v Sloveniji

(Sprejel jo je Odbor ministrov 14. junija 2006 na 967. zasedanju namestnikov ministrov)

V skladu z določbami 24. do 26. člena Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin (v nadaljnjem besedilu: okvirna konvencija) je Odbor ministrov

ob upoštevanju Resolucije št. (97) 10 z dne 17. septembra 1997 o pravilih za spremljanje izvajanja v skladu s 24. do 26. členom okvirne konvencije, ki jih je sprejel Odbor ministrov,

ob upoštevanju pravila o glasovanju, sprejetega v okviru sprejemanja Resolucije št. (97) 10,¹

ob upoštevanju listine o ratifikaciji, ki jo je Slovenija predložila 25. oktobra 1998,

ob upoštevanju, da je slovenska Vlada predložila poročilo Slovenije o drugem ciklu spremljanja izvajanja okvirne konvencije z dne 2. julija 2004,

po preučitvi drugega mnenja svetovalnega odbora o Sloveniji, sprejetega 26. maja 2005, in pisnih pripomb Vlade Republike Slovenije z dne 1. decembra 2005,

ob upoštevanju pripomb drugih vlad

1. v zvezi s Slovenijo sprejel te sklepe:

a) Napredek

Pohvaliti velja napredek Slovenije pri pripravi nediskriminacijske zakonodaje, zlasti sprejetje Zakona o uresničevanju načela enakega obravnavanja maja 2004. Dobrodošla je tudi ustanovitev Sveta Vlade RS za uresničevanje načela enakega obravnavanja – v skladu z navedenim zakonom – in vzpostavitev instituta zagovornika načela enakosti kot institucionalnih mehanizmov za ustrezno uresničevanje načel enakosti in nediskriminacije. Opaziti je tudi, da poteka razprava o morebitnem zakonu, ki bi posebej urejal varstvo Romov.

Madžari in Italijani v praksi uživajo visoko raven varstva, v odnosih med tema manjšinama in večinskim prebivalstvom pa vlada medsebojno razumevanje.

Slovenija je v zadnjih letih pripravila vrsto programov in ukrepov za izboljšanje socialnega in ekonomskega položaja Romov, ki ponujajo rešitve težav, s katerimi se srečujejo pri izobraževanju, in jim pomagajo pri boju z družbeno izključenostjo in odrinjenostjo nasploh. Opaziti je mogoče tudi dodatna prizadevanja za njihovo večjo vključenost v javno življenje, zlasti na lokalni ravni.

S stališča strpnosti in medkulturnega dialoga si javne institucije, kot sta varuh človekovih pravic in ustavno sodišče, prizadevajo za celosten in dejaven pristop ter za večje spoštovanje človekovih pravic in raznolikosti v Sloveniji.

b) Glavni pomisleki

¹ V okviru sprejemanja Resolucije št. (97) 10 z dne 17. septembra 1997 je Odbor ministrov sprejel tudi pravilo: »Odločitve na podlagi prvega odstavka 24. člena in drugega odstavka 25. člena okvirne konvencije se sprejmejo, če zanje glasujeta dve tretjini predstavnikov pogodbenic, ki glasujejo, vključno z večino predstavnikov pogodbenic, ki so upravičene do sedeža v Odboru ministrov.«

Slovenski organi oblasti uporabljajo okvirno konvencijo za posameznike v omejenem obsegu. Skrb vzbujata zlasti izključevanje nekaterih Romov in Neslovencev iz nekdanje Jugoslavije (SFRJ) ter pomanjkanje dialoga v zvezi s tem. Zaradi položaja tistih Neslovencev iz nekdanje Jugoslavije (SFRJ), katerih pravni status še vedno ni rešen, nastajajo velike težave pri dostopu do socialnih in ekonomskih pravic, vključno s pravicami do izobraževanja, in učinkovitega sodelovanja.

Pri uresničevanju zakonskih določb o varstvu manjšin se še vedno kažejo pomanjkljivosti, vključno s pomanjkanjem sredstev, ki jih država nameni za to področje. Tako se različne skupine srečujejo s težavami pri ohranjanju in uveljavljanju svoje identitete in kulture. Madžari in Italijani imajo še vedno težave pri uresničevanju zakonodaje o varstvu svojih jezikovnih pravic na »narodnostno mešanih območjih«. Skrb zbuja tudi premajhna pozornost tematiki, na katero opozarjajo pripadniki narodnih skupnosti, pri odločanju.

Ne glede na ukrepe, ki so jih sprejeli organi oblasti, položaj Romov še vedno zbuja skrb. Še vedno imajo velike težave pri stanovanjskem vprašanju, zaposlovanju in izobraževanju. Prav tako se nadaljuje problem enakopravnosti romskih otrok v izobraževanju, saj ločevanje teh otrok v slovenskih šolah – rednih ali »posebnih« – še ni v celoti odpravljeno.

Pojavljajo se tudi skrbi zaradi ponavljajočih se pojavov nerazumevanja in celo sovražnosti do nekaterih posameznikov, kot so Neslovenci iz nekdanje Jugoslavije (SFRJ) in Romi, čeprav gre za osamljene primere. Žal pa je tovrstne izraze opaziti tudi pri nekaterih javnih uslužbencih in politikih pa tudi v nekaterih medijih.

2. v zvezi s Slovenijo sprejel ta priporočila:

Poleg ukrepov za uresničitev podrobnih priporočil iz I. in II. poglavja mnenja svetovalnega odbora organe oblasti pozivamo, da za boljše uresničevanje okvirne konvencije sprejmejo te ukrepe:

– širša posvetovanja s predstavniki različnih etničnih skupin in civilne družbe o uporabi okvirne konvencije za posameznike v Sloveniji;

– čimprejšnja rešitev položaja Neslovencev iz nekdanje Jugoslavije (SFRJ), katerih pravni status v Sloveniji še vedno ni urejen, in sprejetje konkretnih ukrepov za pomoč tem osebam v socialnem in ekonomskem smislu;

– sprejetje dodatnih ukrepov za preprečevanje diskriminacije in socialne izključenosti Romov in med Romi ter boj proti temu; prizadevanja za izboljšanje njihovega položaja na področjih, kot so zaposlovanje, stanovanjsko vprašanje in izobraževanje, v posvetovanju z njimi;

– sprejetje vseh potrebnih ukrepov za popolno izkoreninjenje ločevanja romskih otrok v šolskem sistemu in zagotovitev enakih pravic pri dostopu do kakovostnega izobraževanja na vseh stopnjah;

– večja podpora kulturnim projektom in drugim dejavnostim, vključno z dostopom do medijev, za ohranjanje in uveljavljanje kulturne, jezikovne in verske identitete Madžarov, Italijanov in Romov, ter zagotovitev izvajanja področne zakonodaje v praksi in sorazmernosti virov s potrebami;

– iskanje načinov za večjo stopnjo državne pomoči Neslovenem iz nekdanje Jugoslavije (SFRJ) in nemško govorečim osebam v prizadevanjih za krepitev njihove identitete prek izobraževanja, kulture in medijev;

– preprečevanje pojavov nestrpnosti in ksenofobije tudi na političnem prizorišču in boj proti njim na vse možne načine; dejavnejše spoštovanje raznolikosti in večkulturnosti v javnosti ter spodbujanje in podpiranje dejavnejše vloge medijev pri tem;

– skupaj s predstavniki manjšin opredelitev načinov za izboljšanje njihovega sodelovanja pri sprejemanju odločitev, ki jih zadevajo, na lokalni in državni ravni.

3. V skladu z Resolucijo št. (97) 10 poziva Vlado Republike Slovenije, da

a. nadaljuje trenutni dialog s svetovalnim odborom;

b. svetovalni odbor redno obvešča o sprejetih ukrepih kot odgovor na sklepe in priporočila iz 1. in 2. razdelka.